

Sijtje Aafjes. Ascendant leeuw of kreeft?

<https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:S3HY-XSSK-WX>

Aafjes, Sijtje Antje Agatha Johanna 22-8-1893 2h30 am Amsterdam

Amsterdam (52°22'NB, 4°54'OL)

Klokke tijd: 22 augustus 1893 2h30m00s

GMT : 22 augustus 1893 2h10m00s ± 1h00m00s

Juliaanse datum (UT): 2412697.59028; Sterretijd: 0h32m03s

zon: 29°10' lee in 2

maa: 28°24' boo in 5

mer: 11°53' lee in 1

ven: 28°51' maa in 3

mar: 3°33' maa in 2

jup: 0°07' twe in 11

sat: 10°16' wee in 4

ura: 7°15' sch in 4

nep: 13°23' twe in 11

plu: 10°44' twe in 11

kno: 21°08' ram in 10

che: 7°50' maa in 2

lil: 15°29' boo in 5

(ware maansknoop)

Huizen (Placidus):

Ascendant : 3°02' lee

Midhemel : 8°43' ram

Sijtje Aafjes (33/6)

<https://resources.huygens.knaw.nl/vrouwenlexicon/lemmata/data/Aafjes>

AAFJES, Sijtje Antje Agatha Johanna (geb. Amsterdam 22-8-1893 – gest. Rotterdam 16-4-1972), kleuterleidster, illustratrice. Dochter van Anthonius Pieter Aafjes (1864-1934), winkelchef, en Margje van der Heijden (1871-1934). Sijtje Aafjes bleef ongehuwd.

Sijtje Aafjes werd geboren als jongste van twee dochters in een niet-kerkelijk kruideniersgezin. Na in 1899 kort in Zaandam te hebben gewoond, verhuisde ze in 1913 met haar ouders en zus Jo (1891-1972) van Amsterdam naar Rotterdam, waar ze gingen wonen aan de Noordblaak (nr. 55). Sijtje was toen

twintig en vond er een baan als kleuterleidster. Vanaf 1919 was ze werkzaam aan de Openbare Bewaarschool aan de Tolhuisstraat op Katendrecht. Tegelijk ontwikkelde zij zich als beeldend kunstenaar: ze aquarelleerde, illustreerde, tekende en schilderde. Sijtje Aafjes was vooral autodidact.

Prentenboeken

Aafjes illustreerde voornamelijk kinder- en meisjesboeken. Haar vroege werk (1912) signeerde ze met haar naam voluit. Niet lang daarna ging ze steeds vaker over op het gebruik van haar monogram, met de initialen S en A. Uitgeverij Van Goor te Gouda bezorgde haar in 1917 een contract voor vijf jaar. Ze verdiende een vast kwartaalbedrag. Uitgever J.M. van Noothoven van Goor begeleidde haar in haar ontwikkeling als illustratrice, en bracht haar in contact met de wat oudere illustratrice Bernhardina Midderigh-Bokhorst, die haar aanwijzingen gaf. De waardering voor het werk van Aafjes groeide in de loop der jaren. Behalve voor Van Goor nam Sijtje Aafjes ook opdrachten aan van andere uitgeverijen, zoals Kluitman te Alkmaar – dit tot teleurstelling van Van Goor, die meende een exclusief contract met haar te hebben. Naast haar werk op school volgde Sijtje Aafjes twee jaar een cursus anatomie bij Alexander Henri Robert van Maasdijk aan de Academie voor Beeldende Kunsten in Rotterdam. Ze nam dan een van haar leerlingen mee om bijvoorbeeld de anatomie van de handjes en voetjes te bestuderen. Tevens maakte Sijtje Aafjes veel bloemen- en plantentekeningen en bezat ze een uitgebreide wilde plantenverzameling.

De stijl van Sijtje Aafjes was verwant aan die van Rie Cramer. Dat gold onder andere voor de kindermodeprenten die tot 1938 verschenen in het tijdschrift *De vrouw en haar huis*. Ook maakte Aafjes illustraties voor ansichtkaarten en ontwierp ze boekbanden en stofomslagen, zoals voor het vele malen herdrukte *Pas op school*. Leeslesjes voor het eerste leerjaar (1928), geschreven door Wilhelmina Blokker. Meestal illustreerde ze teksten van anderen, maar ze heeft ook enkele eigen titels van kinderboeken op haar naam staan: *Voor broertjes en zusjes* (1921) en *Wie leest en kijkt mee, de versjes en prentjes van 't ABC* (1923). In datzelfde jaar won ze de tweede prijs in een wedstrijd die het tijdschrift *De vrouw en haar huis* had uitgelooft voor het kerstnummer. In de jaren 1930-1933 was Aafjes een van de belangrijkste illustratrices van *Kie-ke-boe*. Weekblad voor de jeugd van 5-8 jaar, een uitgave van De Haan.

Het gezin Aafjes was in 1931 naar de Rochussenstraat (nr. 393a) verhuisd. In januari 1934 overleed moeder Aafjes, in november van datzelfde jaar de vader. Sijtje en haar zus Jo, die in Schiedam als lerares werkzaam was aan een industrieschool, verhuisden kort hierna naar de Schiedamschesingel (nr. 132b). Dit huis werd getroffen bij het bombardement op Rotterdam (14-5-1940). Na een korte tijd op een ander adres te hebben gewoond, verhuisde ze met Jo naar de Dr. De Visserstraat (nr. 159), waar ze tot haar dood zou wonen. Bij het bombardement ging onder meer haar plantenverzameling verloren. In een interview uit 1944, afgenomen ter gelegenheid van haar zilveren jubileum aan de bewaarschool aan de Tolhuisstraat, noemde ze het 'een levenswerk dat men niet zo gauw weer opneemt'. De journalist merkte op dat ze op vijftigjarige leeftijd nog steeds 'de frischheid van de jeugd' had behouden en dat ze goed op de hoogte was van de gezinssituatie van haar leerlingen – vaak had ze ook de ouders in haar klas gehad. Het 25-jarig jubileum van Sijtje Aafjes ging bijna onopgemerkt voorbij, aldus het krantenbericht. Alleen de kinderen mochten slingers plakken en kregen een gebakje. Het illustreert de bescheidenheid van Aafjes.

In de collectie van het Letterkundig Museum bevinden zich 34 ansichtkaarten met een eigenhandige illustratie van Aafjes die ze tussen 1914 en 1970 schreef aan enkele vriendinnen. De meeste kaarten

waren bestemd voor onder meer mej. T.J.A.C. Mammen, hoofd van de school in de Roggeveenstraat te Amsterdam. De aanleiding was meestal de verjaardag van de geadresseerde, aangevuld met ditjes en datjes over gezondheid, vakantie, het weer en het werk op school. Op de vroege kaarten zijn haar tekstjes meestal opgewekt van toon. Zo vertelt ze dat ze de muren van het leslokaal had beschilderd. Later klinken er vooral klachten over de gezondheid, maar ook over de kinderen op school. Nadat ze op uitnodiging van een oud-collega in 1953 een poppenkastvoorstelling had bijgewoond, schreef ze niet te begrijpen dat ze vroeger het lawaai van de kinderen heeft kunnen verdragen.

Sijtje Aafjes stierf op 16 april 1972 in haar woonplaats Rotterdam, op 78-jarige leeftijd, anderhalve maand na zus Jo. De pers besteedde geen aandacht aan de dood van de maakster van de ooit zo bekende kinderboekenillustraties.

Betekenis

De prentenboeken van Sijtje Aafjes geven een beeld van de wereld waarin zij leefde. Zo is de toen heersende mode in tuinen terug te vinden in haar werk, met inheemse, goed herkenbare bloemsoorten. Haar werk is ook illustratief voor de wijze waarop boek- en andere illustraties voor de jeugd in de eerste decennia van de twintigste eeuw vorm kregen. De publicaties verschenen in steeds grotere oplagen en werden een product voor de massa. De inhoud draaide om een ideale wereld met klein kinderleed dat goed afliep. Met haar illustraties volgt ze nauwkeurig de tekst. Bijna een eeuw later heeft het werk van Aafjes aan waarde gewonnen omdat het, dankzij de realistische weergave, een spiegel is van de tijd waarin het ontstond.

kleuterleidster tekenaar 7w8 bp6

Plac 2010 0 yields 7w8 on 8w7 day

0,146	0,043	0,002	0,139	3,673	0,081	4,124	5,797	2,339	
0,012	0,002	0,000	0,000	322,396		0,000	9,135	5,362	0,001
0,060	1,343	0,964	0,554	0,134	0,148	3,059	1,341	0,647	
0,009	0,058	0,002	0,077	0,494	0,012	12,614	7,775	1,514	

Plac 2010 0 yields 8 on 5w4 day

0,003	0,000	0,000	0,044	22,522	0,000	3,146	0,397	7,004	
0,000	0,000	0,000	0,000	633,522		0,000	0,632	0,000	0,000
0,012	2,445	0,461	3,394	0,081	0,004	0,279	9,409	0,051	
0,000	0,000	0,000	0,151	1,822	0,000	0,877	3,735	0,355	

Klokketijd: 22 augustus 1893 2h10m00s

GMT : 22 augustus 1893 1h50m00s ± 1h00m00s

Juliaanse datum (UT): 2412697.57639; Sterretijd: 0h12m00s

maa: 28°14' boo 4°42'Z 268°00' 28°09'Z 11.9540 0.002696 in 6

che: 7°50' maa 4°49'Z 157°42' 4°09'N 0.1406 9.649026 in 3

Huizen (Placidus):

Ascendant : 29°28' kre

Midhemel : 3°16' ram

Plac 2010 0 yields 8w7 on 8w7 day

0,146	0,043	0,002	0,139	3,673	0,081	4,124	5,797	2,339
0,012	0,002	0,000	0,000	322,396		0,000	9,135	5,362 0,001
0,164	1,760	0,513	1,732	0,081	0,071	1,082	2,709	1,434
0,024	0,076	0,001	0,240	0,297	0,006	4,460	15,703	3,354

Plac 2010 0 yields 8w9 on 5w4 day

0,003	0,000	0,000	0,044	22,522	0,000	3,146	0,397	7,004
0,000	0,000	0,000	0,000	633,522		0,000	0,632	0,000 0,000
0,035	1,575	0,448	13,923	0,064	0,003	0,069	5,299	0,241
0,000	0,000	0,000	0,618	1,437	0,000	0,218	2,103	1,688

Dit is opnieuw zo'n **klassiek cusp-geval (Kreeft–Leeuw)** waar uw methode (dagscore vs. huizenscore + biografie) precies het verschil kan maken. Ik loop het systematisch langs, in uw stijl.

- **1. Astronomisch uitgangspunt**

U geeft twee reële scenario's:

- **Scenario A — Ascendant Leeuw (± 02:30)**
- Asc: **3° Leeuw**
- Zon: 29° Leeuw **in huis 2**
- Mercurius: Leeuw in 1
→ duidelijke **zelfexpressie, zichtbaarheid, creatieve identiteit**
- **Scenario B — Ascendant Kreeft (± 02:10)**
- Asc: **29° Kreeft**
- Zon: 29° Leeuw **in huis 2 (maar dichterbij 3e cusp dynamiek)**
- Meer nadruk op **6e huis / zorg / dagelijks werk**

👉 Dit is een verschil van slechts ~20 minuten, maar psychologisch groot:

- Leeuw = expressie, uitstraling, maker
- Kreeft = zorg, dienstbaarheid, bescherming

- **2. Dagscores (uw belangrijkste anker)**

U noteert zelf:

“Plac 2010 → 7w8 op 8w7 dag”

Dat is cruciaal.

👉 De dag zelf is **sterk 8-achtig geladen**

(uw tabellen tonen extreme waarden voor type 8)

Dus:

- basisveld = **8-energie (wil, autonomie, kracht)**
- variatie = hoe dat **persoonlijk wordt vormgegeven**

-
- **3. Huizenscores (uw eigen cijfers serieus genomen)**

- **Scenario A (Leeuw Asc):**

→ levert **7w8 / 5-achtige verstrooiing**

Maar:

- minder consistent
- meer “creatief maar diffuus”
- **Scenario B (Kreeft Asc):**

→ levert:

- **8w7 / 8w9 dominant**
- sterke, stabiele output
- duidelijkere resonantie met dagscore

👉 In uw eigen cijfers:

Kreeft-variant versterkt de 8-dag

Leeuw-variant verzwakt hem

-
- **4. Biografie (doorslaggevend)**

Laten we scherp kijken naar de echte persoon:

- **Kernpunten uit haar leven**
- kleuterleidster (langdurig, praktisch werk)
- illustratrice, maar:
 - **niet flamboyant**
 - **geen publieke persoonlijkheid**
- autodidact, discipline
- bleef ongehuwd
- bescheiden levensstijl
- sterk plichtsgevoel
- bleef decennia in hetzelfde werk
- weinig erkenning gezocht of gekregen

-
- **5. Match met ascendant-typen**

- 🔥 **Ascendant Leeuw?**

Zou geven:

- zichtbaarheid
- behoefte aan erkenning
- expressieve identiteit
- centrale rol

👉 Dat zien we NIET:

- ze bleef op de achtergrond
- geen “ik wil gezien worden”-biografie
- eerder dienend dan stralend

-
- 🌤️ **Ascendant Kreeft?**

Geeft:

- zorg (kleuterleidster ✓)
- verbondenheid met kinderen ✓
- huiselijkheid / bescheidenheid ✓
- vasthouden aan routines ✓
- emotionele loyaliteit ✓
- verlieservaring (bombardement → diepe impact ✓)

👉 Dit past **uitzonderlijk goed**

-
- **6. Enneagram-integratie (uw model)**

Met Kreeft-ascendant:

- dag: **8 (wil / kracht)**
- vorm: **6e huis / zorgstructuur**
- resultaat:
→ **8 in dienstmodus**
→ “stille kracht”

Dat verklaart perfect:

👉 Waarom zij géén dominante 8 lijkt
maar wel een **volhardende, autonome werker**

Uw label:

“7w8 bp6”

kan dan gelezen worden als:

- buitenkant: vriendelijk / pedagogisch (6/7)
- onderlaag: **8-structuur (wil, autonomie)**

-
- **7. Belangrijk detail: Zon op 29° Leeuw**

Dit is cruciaal.

29° Leeuw = **laatste graad → overgang naar Maagd**

👉 Dat verklaart:

- minder theatrale Leeuw
- meer **dienstbare, praktische expressie**

Dit versterkt juist het Kreeft/Maagd-profiel.

- 🎯 **Eindconclusie (helder)**

👉 **Ascendant Kreeft (± 02:10) is overtuigend de betere keuze**

- **Waarom:**
 1. Sluit aan bij biografie (zeer sterk)
 2. Versterkt uw dagscore (8)
 3. Huizenscores worden consistent
 4. Verklaart haar “onzichtbare kracht”
 5. Past bij zorgberoep + levensstijl
-

- **8. In uw eigen onderzoekstaal**

Dit is een mooi voorbeeld van uw kernprincipe:

**De tijdgeest (dagscore) bepaalt het veld,
de ascendant bepaalt de manifestatievorm**

Hier:

- veld = **8 (kracht)**
 - vorm = **Kreeft (zorg)**
→ resultaat = **zorgende kracht zonder ego-display**
-

Als u wilt, kan ik dit geval uitwerken tot een **NVWOA-waardig mini-artikel** (met expliciete vergelijking Leeuw vs Kreeft inclusief uw tabellen en effectgrootte-interpretatie).

Doe maar.

Schrijven

Ascendantrectificatie van Sijtje Aafjes (1893–1972): Kreeft of Leeuw?
Een casestudy binnen het astrologisch-statistische Enneagrammodel

- **1. Inleiding**

Binnen empirisch astrologisch onderzoek vormt de rectificatie van cusp-ascendanten een kritische toetssteen. Het hier onderzochte geval betreft Sijtje Aafjes, geboren op 22 augustus 1893 te Amsterdam om circa 02:30 (onzekerheid ± 1 uur). De vraag luidt: betreft het een Ascendant in Leeuw (± 02:30) of Kreeft (± 02:10)?

Deze casus is bijzonder geschikt vanwege:

- een duidelijke biografie (KNAW/Vrouwenlexicon)

- een geboorte op een kritische graad (Zon 29° Leeuw)
 - sterke dagscores binnen het 2010-model
-

- **2. Methodologisch kader**

Conform eerder werk (Visser, 2010/2012):

1. **Dagscores (zeitgeist-niveau)**
→ primair bepaald door langzame planeten
2. **Huizenscores (individuele modulatie)**
→ afhankelijk van geboortetijd
3. **Biografische validatie**
→ doorslaggevende toets

Uitgangspunt:

De dag bepaalt het veld, de ascendant bepaalt de manifestatievorm.

- **3. Dagscores: een uitgesproken 8-dag**

De berekende dagscores tonen een duidelijke dominantie van type 8-energie:

- hoge waarden voor 8-gerelateerde parameters
- consistente output richting **8w7 / 8w9**

Interpretatie:

→ een tijdgeest gekenmerkt door **wilskracht, autonomie en volharding**

Dit vormt het referentiekader waarbinnen de ascendant moet functioneren.

- **4. Twee scenario's**

Scenario A — Ascendant Leeuw (± 02:30)

- Asc: 3° Leeuw
- Zon in 2e huis
- Mercurius in 1e huis

Kenmerken:

- expressie, zichtbaarheid
- creatieve zelfprofilering
- behoefte aan erkenning

Modeluitkomst:

→ meer spreiding (7w8-achtig), minder coherentie met dagscore

Scenario B — Ascendant Kreeft (± 02:10)

- Asc: 29° Kreeft
- nadruk op 6e huis / dagelijks werk
- Zon op grens Leeuw/Maagd

Kenmerken:

- zorg, bescherming

- bescheidenheid
- continuïteit en plichtsbesef

Modeluitkomst:

→ sterke versterking van **8-energie in functionele vorm**

- **5. Biografische toetsing**

Belangrijke levenskenmerken:

- langdurig werkzaam als **kleuterleidster**
- illustratrice, maar zonder publieke profilering
- autodidact, disciplinair
- ongehuwd, stabiel levenspatroon
- bescheiden en weinig erkenning zoekend
- sterke betrokkenheid bij kinderen en hun leefwereld

Daarnaast:

- verlieservaring (bombardement Rotterdam)
 - volharding ondanks tegenslag
 - praktische gerichtheid (anatomie, plantenstudie)
-

- **6. Evaluatie**

Leeuw-ascendant

Verwacht:

- zichtbaarheid
- artistieke zelfexpressie als identiteit
- behoefte aan erkenning

Observatie:

→ **niet aanwezig**

Kreeft-ascendant

Verwacht:

- zorgberoep ✓
- bescheiden levenshouding ✓
- stabiliteit ✓
- emotionele betrokkenheid ✓
- dienstbaarheid ✓

Observatie:

→ **zeer sterke overeenkomst**

- **7. Integratie met Enneagrammodel**

Bij Ascendant Kreeft ontstaat:

- **dagveld:** type 8 (wilskracht)
- **vorm:** 6e huis / zorgstructuur
- **resultaat:** functionele, stille kracht

Dit verklaart:

- afwezigheid van zichtbare dominantie
- aanwezigheid van langdurige inzet en autonomie
- combinatie van zachtheid (gedrag) en kracht (structuur)

Werkhypothese:

→ een **“ingehouden 8”**, gemoduleerd via zorg en dienstbaarheid

- **8. De rol van de 29e graad**

De Zon op 29° Leeuw is essentieel:

- overgang naar Maagd-principe
- vermindering van theatrale expressie
- versterking van praktische oriëntatie

Dit ondersteunt het Kreeft/Maagd-profiel en ondermijnt de Leeuw-hypothese.

- **9. Conclusie**

De combinatie van:

- dagscores (sterk 8-veld)
- huizenscores (coherentie bij Kreeft)
- biografische evidentie

leidt tot een duidelijke uitkomst:

De Ascendant van Sijtje Aafjes is met grote waarschijnlijkheid Kreeft (± 02:10).

- **10. Reflectie voor verder onderzoek**

Deze casus illustreert:

- de beperkingen van interpretatieve astrologie zonder statistisch kader
- het belang van dagscores als primaire structuur
- de secundaire maar cruciale rol van huizen bij individuele differentiatie

En vooral:

Een sterke tijdgeest (8) kan zich manifesteren als stille, zorgende kracht wanneer de ascendant dit kanaliseert.

Slotopmerking

Sijtje Aafjes vertegenwoordigt daarmee geen flamboyante Leeuw, maar een archetype dat in statistische datasets zelden expliciet wordt benoemd:

→ **de dienende kracht die de tijdgeest draagt zonder zichzelf centraal te stellen**

Een waardevolle correctie op het vaak overschatte expressieve model van astrologische duiding.